

TÜR SAY 2025

RAPORU

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

*ilgini çeken bir
canlı bul*

*fotoğrafını
çek*

*herkesle
paylaş*

25 Mayıs 2025, Ankara Üniversitesi
10. Yıl Yerleşkesi (Beşevler)

25 Mayıs 2025 tarihinde, Dünya Biyolojik Çeşitlilik Günü'nü kutlamak üzere Ankara Üniversitesi 10. Yıl Yerleşkesinde Tür Say etkinliği gerçekleştirildi. Üniversitemizde ilk kez düzenlenen bu etkinliğe 63 doğasever katıldı ve 961 gözlem kaydı oluşturuldu. Bu gözlemler sonucunda 218 farklı tür kayıt altına alındı.

Tür Say, belirli bir süre içerisinde, belirli bir alanda yaşayan canlı türlerinin doğa severler tarafından kaydedilmesine imkan sunan herkesin katılımına açık bir vatandaş bilim etkinliğidir. Amacı, bir yandan toplumun doğa ve doğa koruma ile ilgili konulara ilgisini çekmek, bir yandan da korunması hedeflenen alanın tür çeşitliliğini doğada gözlem yaparak ortaya koymaktır. Etkinlik Doğa Koruma Merkezi Vakfı (DKM), Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanlığı, Sürdürülebilir Yerleşkeler Koordinatörlüğü ve Ankara Üniversitesi Biyoçeşitlilik Öğrenci Topluluğu iş birliğiyle Ankara Üniversitesi 10. Yıl Yerleşkesinde düzenlendi.

Sabahın erken saatlerinde başlayıp yaklaşık 4 saat kadar süren etkinlikte doğaseverler doğa rehberleri eşliğinde gözlem yaptı. Yerleşkede kuşlardan böceklerle, bitkilerden mantarlara kadar pek çok türün fotoğrafı çekildi ve iNaturalist* adlı uygulama aracılığıyla gözlemlenen tüm canlılar kayıt altına alındı. Uzmanlar da eş zamanlı olarak süreci takip etti ve gözlemlenen türlerin teşhis edilmesine destek oldular. Böylece vatandaş bilimi yoluyla hem katılımcılar doğayla birebir temas fırsatı yakaladı hem de yerleşkenin biyolojik çeşitliliği tanıtılmış oldu.

*iNaturalist gibi mobil uygulamalar BioBlitz'in bir parçası olarak canlıların görsellerini ve biyolojik bilgilerini toplamayı kolaylaştırır. <https://www.inaturalist.org/>

TÜRSAY 2025

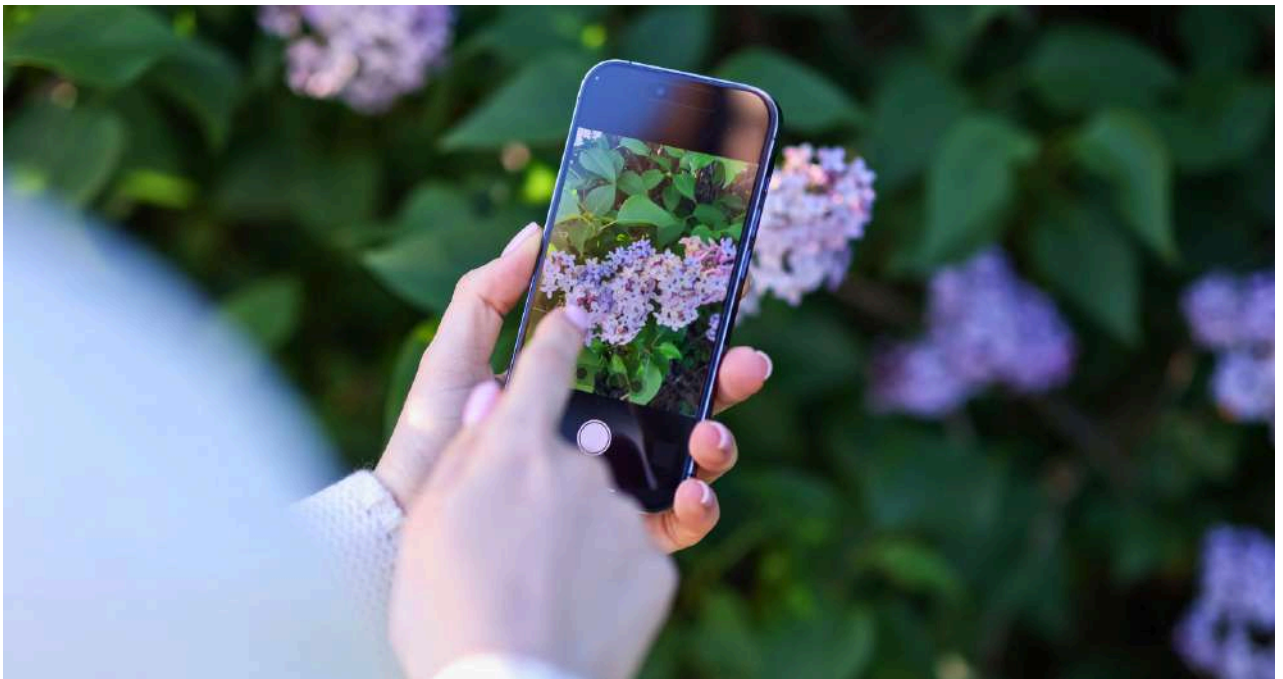

TÜR SAY ETKİNLİĞİ HAKKINDA

Dünyaca bilinen adıyla BioBlitz, kısa bir süre içinde belirli bir alanda mümkün olduğu kadar çok türü bulmaya ve tanımlamaya odaklanan bir vatandaş bilim etkinliğidir. İlk kez 1996 yılında, ABD Milli Parklar doğa bilimcisi Susan Rudy tarafından uygulandı. Bu etkinlikte, aileler, öğrenciler, öğretmenler gibi her yaştan doğasever, bir bölgenin biyolojik çeşitliliğini ortaya koymak için birlikte çalışır. iNaturalist gibi akıllı telefon uygulamaları, BioBlitz'in bir parçası olarak canlıların görsellerini ve biyolojik bilgilerini toplamayı kolaylaştırır. iNaturalist'e yüklenen yüksek kaliteli veriler, dünyanın dört bir yanındaki bilim insanlarından gönüllülere birçok uzman tarafından kullanılan açık kaynaklı bir veri tabanı olan Küresel Biyolojik Çeşitlilik Bilgi Altyapısı**'nın bir parçası haline gelir. Bu sistem, biyolojik çeşitlilik hakkında bilimsel veri sağlamak amacıyla internet temelli hizmeti olarak kullanılmaya odaklanmış küresel ölçekli bir oluşumdur.

Türkiye'de Tür Say etkinliği ilk kez ODTÜ Yerleşkesi'nde 2018 yılında Gençlik ve Kent için Doğa projesi kapsamında gerçekleştirildi. Etkinlik, DKM koordinasyonunda; ODTÜ, Butterfly Conservation (UK), Anima Mundi (IT) ve Thessaly Teknolojik Eğitim Enstitüsü (GR) ortaklığında yürütülen ve Erasmus+ Stratejik Ortaklıklar tarafından desteklenen proje çerçevesinde hayata geçirildi. Proje kapsamında gençlerin sürdürülebilirlik ve doğa koruma alanlarında bilgi ve becerilerle güçlendirilmesi amaçlandı.

Proje hakkında detaylı bilgi <http://odtuededoga.org> sayfasından edinilebilir.

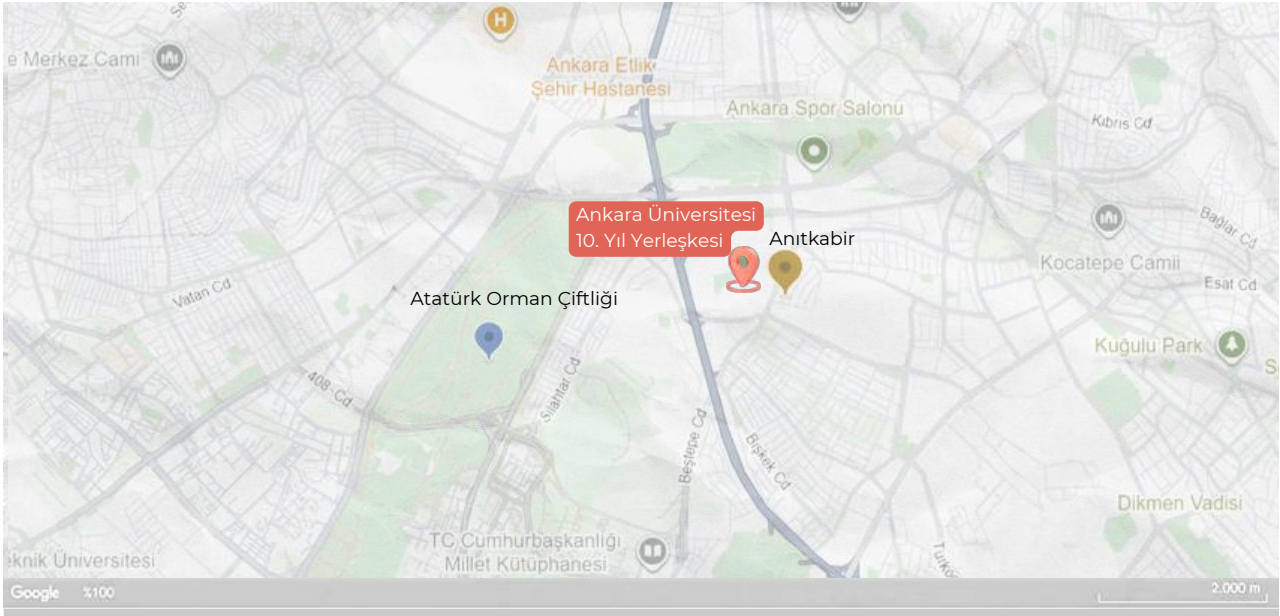

**Global Biodiversity Information Facility (GBIF) <https://www.gbif.org/>

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

10. YIL YERLEŞKESİNİN DOĞASI

Yerleşke, 225,1 dekarlık bir alana sahiptir. Atatürk Orman Çiftliği'nin uzantısı niteliğinde, çiftlik alanı ile devlet mezarlığı, Anıtkabir ve eski Hipodrom'un ortasında konumlanmıştır. Ankara Üniversitesi'nin 10. Yıl (Beşevler) Yerleşkesi, 1943'te bozkır ekosistemi içerisinde inşa edilmiş, yapılan ağaçlandırma çalışmalarıyla bugünkü halini almıştır. Kent ekosistemi içerisinde yeşil dokusu ve düşük yapı yoğunluğu ile önemli bir işlev üstlenmektedir. Yerleşkede 81 makromantar, 24 liken, 28 karayosunu, 445 tohumlu bitki, 30 omurgasız hayvan, 1 çift yaşamlı, 2 sürüngen, 74 kuş ve 6 memeli olmak üzere toplam 691 tür rapor edilmiştir.

BASINDA TÜR SAY 2025

Ankara Üniversitesi 10. Yıl Yerleşkesinde 2025 yılında gerçekleştirilen Tür Say etkinliği, üniversitenin kurumsal iletişim kanalları aracılığıyla kamuoyuyla paylaşılmış ve basında yer almıştır. Ankara Üniversitesi Basın birimi tarafından yayımlanan haber ile etkinliğin amacı, kapsamı ve vatandaş bilimi yaklaşımı geniş kitlelere duyurulmuştur.

Haber içeriğinde, yerleşkenin barındırdığı biyolojik çeşitliliğin ortaya konması ve doğa koruma farkındalığının artırılmasına yönelik vurgular öne çıkmıştır. Basında yer alan metinde; farklı yaş gruplarından katılımcıların, uzmanlar ve gönüllü doğa rehberleri eşliğinde gerçekleştirdiği gözlemler, etkinliğin bilimsel veri üretimine sağladığı katkı ve toplum-üniversite iş birliği çerçevesinde yürütülen vatandaş bilimi çalışmaları aktarılmıştır. Bu yönüyle Tür Say etkinliği, Ankara Üniversitesi'nin bilimsel birikimini toplumsal faydaya dönüştüren örnek uygulamalardan biri olarak sunulmuştur.

Basında etkinlik:

<https://cevre.ankara.edu.tr/2025/07/02/tursay25-ankara-universitesinde/>

Etkinlik gözlemlerine buradan ulaşabilirsiniz:

<https://www.inaturalist.org/projects/tur-say-2025-ankara-universitesi-10-yil-yerleskesi?tab=observations>

2025 YILI GÖZLEMLERİ

Ankara Üniversitesi 10. Yıl Yerleşkesinde 4 saat boyunca gerçekleştirilen ilk Tür Say etkinliğine 63 doğasever katıldı. 25 Mayıs 2025 tarihinde doğa rehberleriyle birlikte gruplara ayrılan katılımcılar yerleşkeyi tarayarak ilgilerini çeken canlı türlerini kayıt altına aldılar. Katılımcılar tarafından yapılan 961 gözlemin 218'i tür tanımlamaya yeterli detaylara sahipti. Tespit edilen 218 farklı türün 133'ü bitki, 50'si böcek, 14'ü kuş, 12'si mantar, 2'si karayosunu, 1'i liken, 3'ü memeli, 1'i çift yaşamlı ve 2'si balık türüdür.

Katılımcılar türleri kaydedip iNaturalist uygulamasına yükledikçe uzmanlar da bu türleri teşhise başladı. Tür teşhisi, etkinliğin ardından da devam etti. Bu kapsamda tür tespit çalışmalarına destek olan uzmanlar tarafından yapılan bilgilendirmeye göre yerleşkede ilk defa *Verbascum* Sp. kaydedildi.

Uzmanların etkinliği takip eden birkaç günlük çalışmasıyla 961 gözlemin, 218'i yüksek kalitede gözlem düzeyinde kayıt altına alındı. Yüksek kalitede gözlemler, "araştırma derecesi"nde sınıflandırılır ve bu gözlemler Küresel Biyolojik Çeşitlilik Bilgi Altyapısı ve diğer çevrim içi veri tabanlarına dahil edilir. Bu kayıtlar Ankara Üniversitesi 10. Yıl Yerleşkesi biyolojik çeşitliliğiyle ilgili değerlendirmelerde kullanılacaktır.

Siğirkuyruğu
(*Verbascum* sp.)

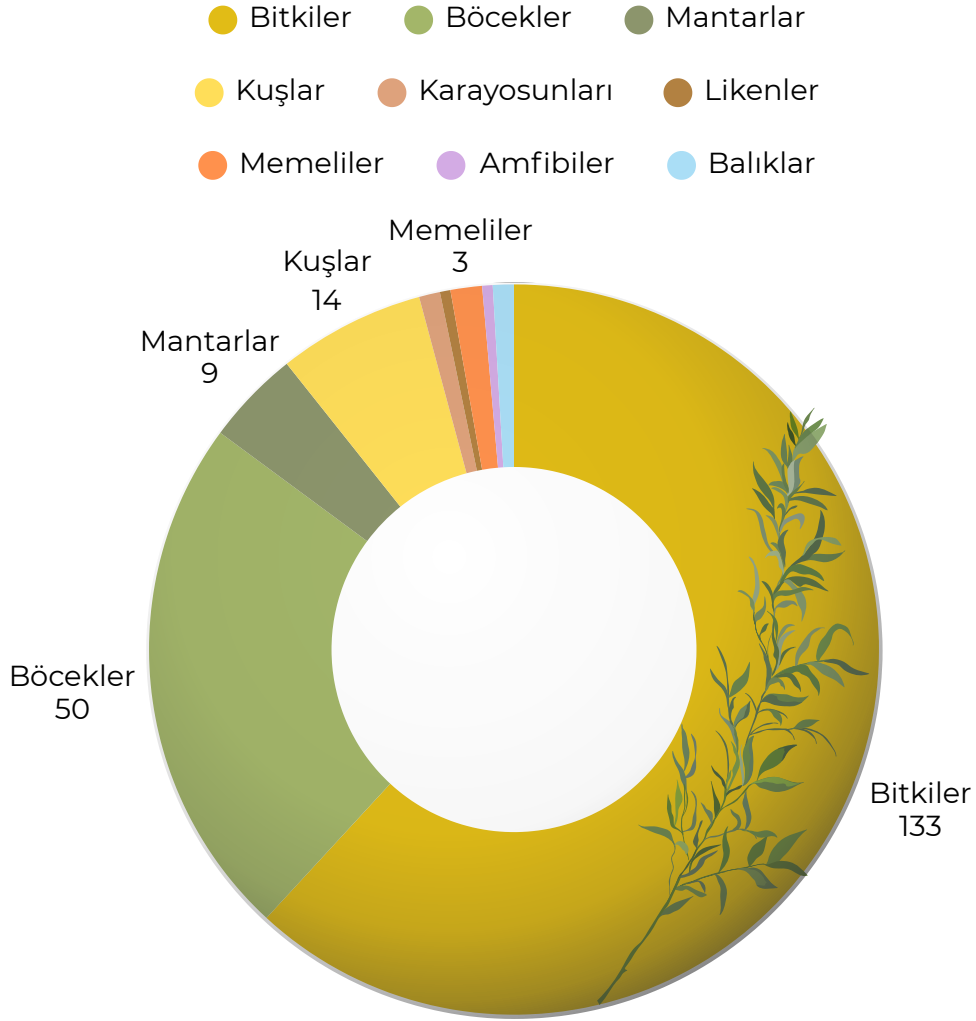
Batman uçan sineği
(*Myathropa florea*)

Bal arısı (*Apis mellifera*)

2025

İlk Tür Say etkinliğinde 63 doğa sever tarafından 961 gözlem yapıldı 218 tür kaydedildi.

961
Gözlem

218 Tür

63
Gözlemci

En çok gözlemlenen türler

1

Kokar ağaç
(*Ailanthus altissima*)

3

Türk salyangozu
(*Helix lucorum*)

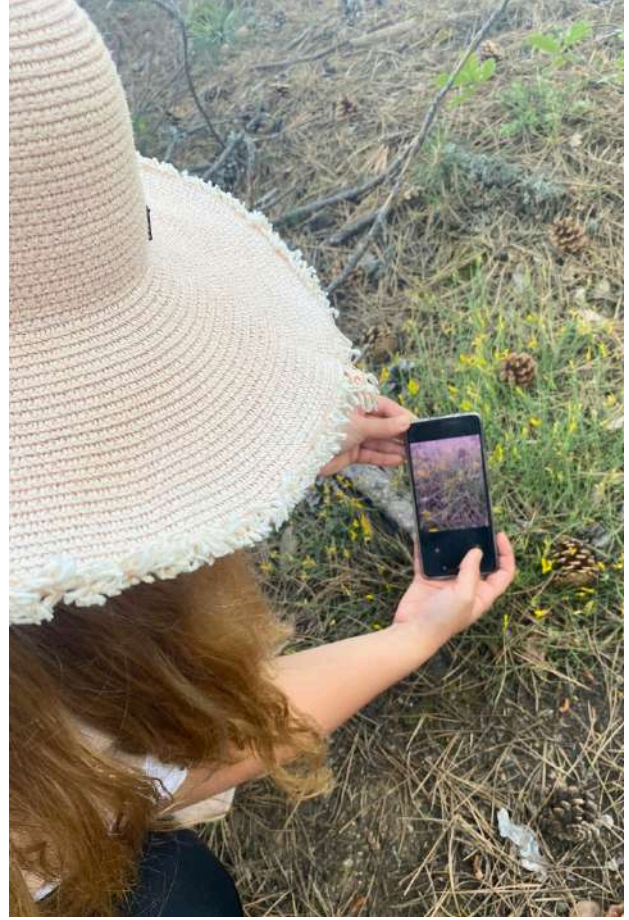
2

Sarı boya çalısı
(*Berberis aquifolium*)

4

Saksağan
(*Pica pica*)

Nilüfer (*Nymphaea alba*)

Kırmızı yonca (*Trifolium pratense*)

Turnagagası (*Erodium cicutarium*)

Tek yıllık salkım otu (*Poa annua*)

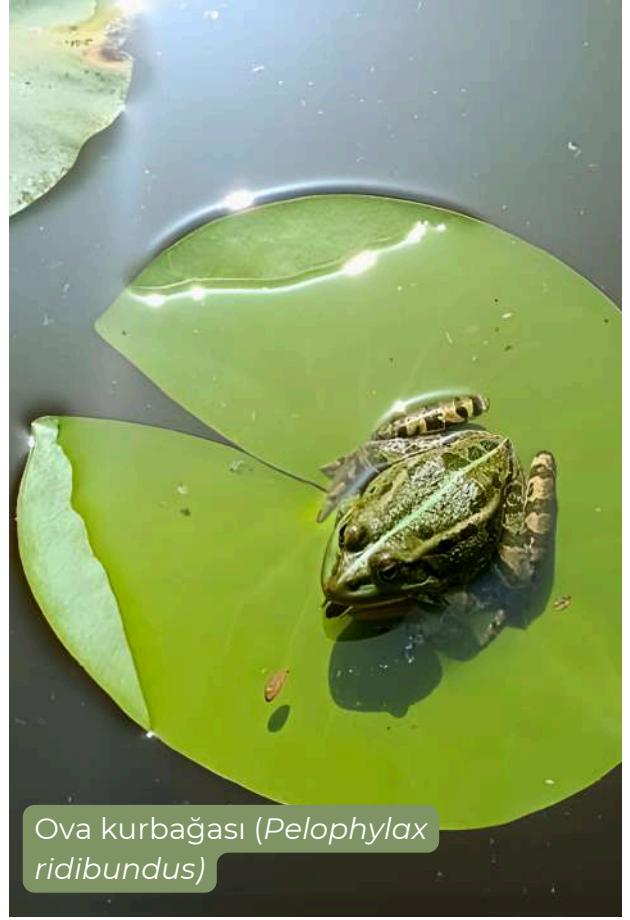
Zıplayan Örümcek (*Saitis tauricus*)

Küçük karga (*Coloeus monedula*)

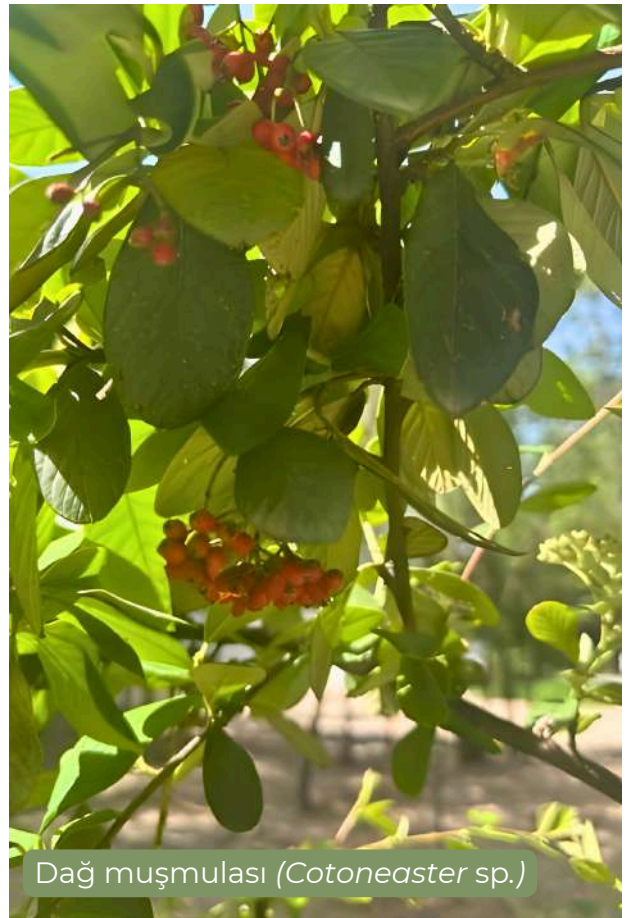
Çobançantası (*Capsella bursa-pastoris*)

Ova kurbağası (*Pelophylax ridibundus*)

Gelincik (*Papaver sp.*)

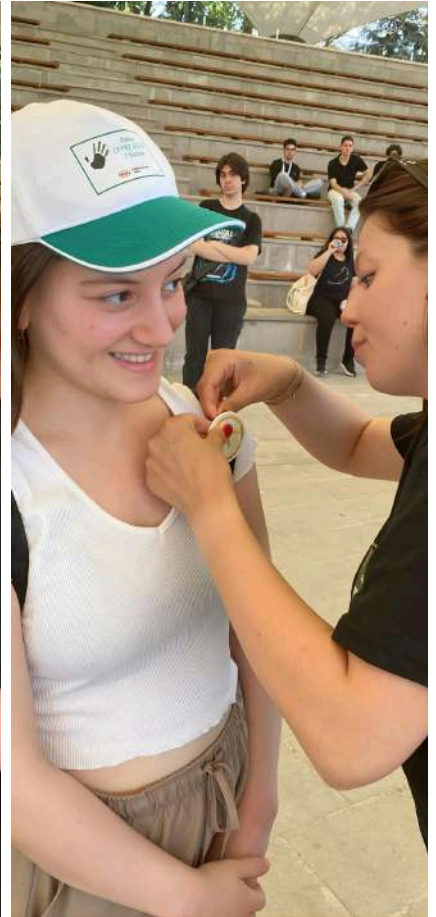
Dağ muşmulası (*Cotoneaster sp.*)

Siğirdili (*Anchusa azurea*)

Mahmuzlu Akdeniz kaplumbağası
(*Testudo graeca*)

Doğa Koruma Merkezi (DKM), 2004 yılında kurulmuş bir sivil toplum kuruluşudur. Bilimsel yaklaşımları temel alarak, biyolojik çeşitliliğin etkin şekilde korunmasını ve doğal kaynakların sürdürülebilir şekilde yönetilmesini sağlamayı amaçlar. Çalışmalarında koruma biyolojisi disiplini temel alır ve bu anlayışın yaygınlaşması için çaba gösterir.

Ankara Üniversitesi Biyoçeşitlilik Öğrenci Topluluğu, Ankara Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren ve biyolojik çeşitlilik hakkında farkındalık oluşturmaya amaçlayan bir öğrenci topluluğudur. Ankara Üniversitesi'nde vatandaş biliminden yararlanarak ilk Tür Say etkinliğinin düzenlenmesinde aktif rol almıştır.

Kandamlası (*Adonis aestivalis*)

Teşekkürler: Doç. Dr. Arzu Gürsoy Ergen, Doç. Dr. Şeyda Fikirdeşici Ergen, Öğretim Üyesi Tuğrul Körüklü, Dr. Öğr. Üyesi Özgün Emre Can, Prof. Dr. İrfan Kandemir, Prof. Dr. Ahmet Emre Yaprak, Prof. Dr. Gül Nilhan Tuğ

Etkinlik ekibi: Nuray Çaltı, Tuğba Can, Işıl Arslan Çelebi, Havva Yalaz, Bedirhan Atmaca, Furkan Efe Gürgen, Arda Faruzlu, Azra Arol, Nejla Yıldırım, Zeynep Ece İmamoğlu, Zeynep Karacaoğlu, Dilan Bayram, Arda Bilseloğlu, Burak Kalkan, Burcu Kotan, Duru Öztepe, M.Esad Gökgöz, Konuralp Dülger, Rumeysa Bölükbaş, Yiğit Efe Sevinçli, Kıvanç Ermiş, Emin Ayan

